

Mensen zoals jij

Door Saskia Baardman

Drie mensen vertellen over hun gedachten, gevoelens en gedrag. Die komen verrassend veel met elkaar overeen. Ook ervaar je bij alle drie dezelfde energie. Hoe kan dat?

Verschillende mensen hebben dezelfde drijfveren. Het enneagram als eeuwenoud persoonlijkheidsmodel geeft je hier inzicht in. Een panelavond brengt dit model tot leven door interviews met drie dezelfde types.

Het enneagram* bestaat uit negen verschillende types. Corael Opleidingen, een trainingsinstituut voor persoonlijke en professionele ontwikkeling, organiseert panelavonden waarin mensen met hetzelfde type inzicht geven in hun motivaties, valkuilen en gedragingen. Elly Voorend, opleider en coach bij Corael, interviewt de panels met daarin steeds drie dezelfde types. Een mooi moment om je eigen type en die van anderen beter te leren kennen en hun energie te ervaren. Twee panelinterviews uitgelicht: de Onderzoeker (Vijf) en de Leider (Acht).

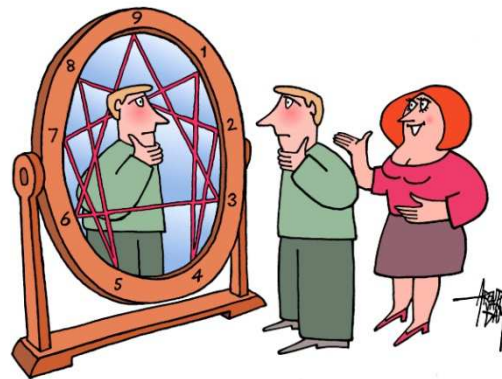
Type Vijf: de Onderzoeker

Allereerst nemen drie mensen in het panel plaats met het type Vijf: de Onderzoeker. Ze kijken het publiek onderzoekend aan, wachtend op de vragen die gaan komen. Er gaat een bepaalde rust en kalmte van hen uit, tegelijkertijd lijken ze ook vrij gespannen. Wat zou er in hen omgaan?

** Het enneagram helpt je je eigen karakter te begrijpen en geeft je een helder inzicht in je relaties met anderen. Het biedt je handvatten voor zelfreflectie, zelfkennis en zelfacceptatie. En daarmee maakt het je milder naar jezelf en*

Sociale interactie

In een panel zitten voor een groep mensen, heeft met sociale interactie te maken. Een centraal thema bij de Vijven, waar ze moeite mee hebben. Feestjes en recepties zijn bijvoorbeeld typische gelegenheden waar over ditjes en datjes wordt gesproken, situaties waarin dit type zich minder op zijn gemak voelt.

Sandra heeft daar wel een manier op gevonden. Ze heeft een aantal hobby's waar ze zich enorm in verdiept en tijdens een feestje probeert ze een andere gast daarvoor te interesseren. Ze houdt van één-op-één gesprekken. Dan hoeft ze zich maar op één persoon en één ding te concentreren. Bovendien moet het wel ergens over gaan.

Vincent vindt ook dat het wel ergens over moet gaan. In vergaderingen bijvoorbeeld vindt hij praten over vakanties of weekenden tijdverspilling. Daarvoor komen ze niet bij elkaar,

anderen. Het enneagram komt tot in de kern voorbij je blinde vlekken, want het laat je je drijfveren zien.

vindt hij, er is een agenda. "Op zo'n moment zeg ik gewoon niks. Anderen vinden dan dat ik niet deelneem, dat is wel lastig.

Ik weet niet zo goed wat ik moet zeggen en op welke manier." Waarop Sandra inhaakt: "Ja, want hoe ga je verder na de vraag *Hoe gaat het met je?*"

Zo zie je maar wat er leeft bij iemand die teruggetrokken overkomt. Geen onwil, een slecht humeur of verlegenheid. Gewoon niet weten hoe. De openheid van deze mensen geeft inzicht en begrip en werkt tegelijkertijd ontwapenend.

Kennis voorop

Voor Vijven is kennis vaak een hulpmiddel tot contact. Huib duikt helemaal in een onderwerp als hij iets interessant vindt. "Als kind kreeg ik de leidersrol, omdat ik precies wist hoe iets in elkaar zit. Maar ik wil die rol helemaal niet, anderen kunnen dat beter. Ik doe liever een stapje terug."

Sandra herkent het verhaal van Huib. "Ik ben twee jaar bedrijfsleider geweest en dat ging prima. De menselijke kant vond ik alleen moeilijk. Ik moest echt in mijn agenda zetten dat ik een rondje ging lopen langs alle medewerkers." Vincent beaamt het beeld van niet de leider willen zijn. Hij voegt toe: "Dan wordt er aan alle kanten aan me getrokken!"

Tijd voor zichzelf

Daar raakt Vincent nog een specifiek kenmerk van dit type. Ze hebben sneller dan anderen het gevoel dat mensen meer van hen willen dan dat ze kunnen of willen geven. Ze tasten af wat een verzoek aan energie kost. Ze hebben tijd nodig om zich op te laden, alleen. Als ze die tijd niet krijgen, voelen ze zich niet op hun gemak.

Huib vindt bijvoorbeeld één bezoek in een weekend genoeg, dan is het weekend vol. Ik hoor iemand in de zaal zachtjes "Huh!?" zeggen.

Wanneer een weekend vol is, ervaart iedereen anders. Huib trekt zich terug door achter zijn PC te kruipen. Zijn vrouw is ook in de zaal en begint hard te lachen. Herkenning. Dus wat gebeurt er als zijn vrouw hem vraagt iets te doen? "Ik vind het fijn als ze opties geeft. Maar mijn eerste gedachte is eigenlijk, moet dit nu, ik had andere plannen. Dit spreek ik dan niet uit."

De man van Sandra houdt rekening met deze eigenschap, want hij legt zijn vragen ruim van tevoren in de week. Sandra zegt: "Anders kan ik echt sikkeneurig worden, als ik het pas vijf minuten van tevoren hoor. Zelfs als ik begrijp waarom ik de vraag zo laat krijg."

Typische kwaliteiten

Ondanks alle valkuilen en eigenaardigheden, heeft ieder type ook zijn kwaliteiten. Deze Vijven vinden dat ze tot de bodem kunnen gaan en veel diepgang brengen in onderwerpen.

De dame die naast me zit, herkent veel van deze mensen in haar man. Een opluchting, want ze heeft een inkijkje gekregen in de belevingswereld van dit type en dus ervaart ze meer begrip voor hem.

Type Acht: De Leider

Na de rustige, observerende Vijven, zitten er nu drie Achten op een rij. Wat een verschil in energie! Ze stralen een bepaalde kracht uit en ongenaakbaarheid. Zo van, kom maar op. Strijdbaar en ook uitnodigend.

Macht

De kern van de Acht komt meteen aan bod, namelijk macht. Jan, Marijke en Ruud geven hun visie hierop. Jan vindt macht een strategie om je doel te bereiken. Hij is er niet vies van. Ruud is niet speciaal gespitst op een positie, maar wil het wel zo organiseren dat hij veel invloed heeft. Hij ziet het als een spel. Net als Marijke, maar zij vindt wel dat het echt moet zijn. Het leidt tot actie en maakt energie los.

Alle drie zijn ze gespitst op een zuiver gebruik van macht. Als er misbruik in het spel komt, "trek ik iedereen mee naar beneden", zegt Jan wraaklustig. Liegen is *not done*. Zijn felheid spat er vanaf.

Die afkeer tegen misbruik van macht komt terug in hun rechtvaardigheidswens. Jan geeft aan dat hij wel eens mensen heeft moeten ontslaan. Hij hielp ze net zo lang totdat ze iets nieuws gevonden hadden. Hij vindt het namelijk 'gelul' dat de samenleving zorgzaam zou zijn, zegt hij met een twinkeling in zijn ogen. Provoceren houdt hij wel van, een kenmerk van de Acht. Die gaat de confrontatie niet uit de weg.

Dominantie versus onzekerheid

Door hun dominante uitstraling kan het gebeuren dat mensen hen vermijden. Hebben ze dat door? Ruud niet en hij heeft er ook geen last van. Marijke en Jan merken het beroeps-matig zeker wel dankzij de kennis van het enneagram. Afhankelijk van het belang dat speelt, stappen ze op diegene af.

Maar wat maakt dit krachtige type onzeker? Jan ervaart dat als hij de controle kwijtraakt. En Ruud als er iemand met veel kennis gaat strooien. De Vijven zitten nog in de zaal en een glimlach komt op hun gezicht. Ruud weet inmiddels hun sterke kenniskant handig te benutten. Ook Marijke voelt zich onzeker als mensen veel kennis laten zien. Kennis is natuurlijk macht en dat ligt gevoelig bij de Acht.

Er lijkt ook geen ruimte te zijn voor openlijke kwetsbaarheid. Pas in een omgeving die te vertrouwen is, zoals in een relatie, durven ze hun kwetsbaarheid te tonen.

Gevoel

Door de belevingswereld en de keuzes die Achten maken, komt dit type vrij rationeel over. Kan een type Acht ook vanuit zijn gevoel spreken? Ruud vindt het niet moeilijk, maar het

kost hem wel moeite. Geen vanzelfsprekendheid dus.

Jan geeft aan zijn gevoel echt te gebruiken. In vergaderingen merkt hij direct als er iets onuitgesproken blijft. Dan benoemt hij, dat hij *voelt* dat er iets aan de hand is. "Ik zorg dat er veel over gevoel gesproken wordt", voegt hij lachend toe. En zo is gevoel ineens een praktische tool om beweging in stagnerende situaties te krijgen.

Mannenenergie

In dit mooie samenspel, voelt Marijke zich als enige vrouw helemaal thuis tussen deze heren. Lekker daadkrachtig en to-the-point. Achten hebben meer een mannenenergie. Marijke ziet dat er bij vrouwen vaak 'veel gedoe' omheen is. Daar heeft ze zich nooit echt in thuis gevoeld, alhoewel ze er wel beter mee heeft leren omgaan. Ze noemt het nu 'geinig'.

Kwaliteiten

Tot slot komen we bij hun specifieke kwaliteiten. Zonder na te denken noemen ze gedrevenheid, daadkracht, energie, iets bereiken en het trots kunnen zijn op jezelf. Iedereen knikt instemmend. Het klopt gewoon.

Meer dan zes

Deze avond hebben zes mensen zichzelf laten zien, ieder op hun eigen manier. Een mooie manier om andere mensen te leren kennen en begrijpen. En dat zijn er meer dan zes!

De namen van de deelnemers zijn niet hun echte namen.

*Geschreven door Saskia Baardman,
Raakmetwoorden.nl*

*Literatuur: Kleine Ego's, Grote Zielen - Elly Voorend en Piet van Haaster. Corael Opleidingen De Bilt, www.corael.nl
www.enneagramsite.nl*